

neposredno morale upotpuniti onečovječenje. Industrija je zbiljski historijski odnos prirode, a stoga i prirodna nauka prema čovjeku; ako se, stoga, ona shvati kao egzoteričko otkrivanje čovjekovih suštinskih snaga, može se shvatiti ljudska suština prirode ili prirodna suština čovjeka; stoga će prirodne nauke izgubiti apstraktno materijalni, ili tačnije, idealistički pravac i postaće baza ljudske nauke, kao što su sad već postale - iako u otudjenom obliku - baza zbiljskog ljudskog života; jedna baza za život, a druga za nauku, to je od početka laž. Priroda koja nastaje u ljudskoj historiji - aktu nastajanja ljudskog drutva zbiljska je ovjekova priroda kakva postaje pomo industrije iako otudjenom oblikuistinska antropoloka priroda.) osjetilnost (vidi fojerbah) mora biti baza svake nauke. ona naukasamokao polazi od osjetilnosti dvostrukom obliku: osjetilne svijesti i potrebe dakle ako prirode. da bi ovjekpostao predmet potreba ovjekapostala za to cjelokupna historija priprema razvitka. sama zbiljski dio historije prirodepstajanje ovjekom. prirodne nauke e kasnije isto tako obuhvatiti nauku o ovjeku nauke: jedna nauka.

Čovjek je neposredan predmet prirodnih nauka, jer neposredna osjetilna priroda za čovjeka je neposredno čovjekova osjetilnost (identičan izraz), čovjek koji za njega neposredno osjetilno postoji kao drugi; jer njegova vlastita osjetilnost postoji za njega kao ljudska osjetilnost tek pomoću drugog čovjeka. Ali priroda je neposredan predmet nauke o čovjeku. Prvi čovjekov predmet - čovjek - jest priroda, osjetilnost i potrebe čovjekove osjetilne suštinske snage, koje svoje predmetno ostvarenje mogu naći samo u prirodnim predmetima, mogu naći svoju samopoznaju samo u nauci o prirodnom biću uopće. Jezik, element samog mišljenja, element životnog ispoljavanja misli, osjetilne je prirode. Društvena zbiljnost prirode i ljudske prirodne nauke ili prirodne nauke o čovjeku - to su indetinčni izrazi.

(Vidimo kako na mjesto nacionalnoekonomskog bogatstva i bijede stupa bogat čovjek i bogata čovjekova potreba. Bogat čovjek je istovremeno čovjek kome je potreban totalitet čovjekova ispoljavanja života. Čovjek u kome njegovo vlastito ostvaranje postoji kao unutrašnja nužnost, kao nužda. Ne samo čovjekovo bogatstvo nego i njegovo siromaštvo dobiva - pod pretpostavkom socijalizma - podnjedako ljudsko, te stoga društveno značenje. Ono je pasivna veza koja cini da čovjek kao potrebu osjeti najveće bogatstvo, drugog čovjeka. Vlast predmetnog bića u meni, osjetilno izbijanje moje suštinske djelatnosti jest strast, koja na taj način postaje ovdje djelatnost moga bića.)